

Kontakt

Orientering om revision, regnskab, skat, moms og it **Januar 2009**

Midt i en krisetid

Af Tage Borregaard
Statsaut. revisor
Adm. direktør
tbp@beierholm.dk

I det seneste halvår har avisernes erhvervssektioner været præget af overskrifter om "Tvangsaktioner i kraftig vækst", "Flere dårlige betalere", "Huller i ordrebøgerne", "Trist stemning i industrien" etc.

Mange helt almindelige danskere oplever f.eks. recessionen i form af faldende boligpriser, problemer med at sælge ejerboliger, voldsomt stigende rentebyrder - og mange har tabt betydelige opsparings- og pensionsmidler, som har været investeret i aktier. Banker krakker, og det er blevet svært at få lån eller kreditter.

Derfor finder vi det relevant at sætte fokus på finanskrisen i denne udgave af "Kontakt".

Her tager vi bl.a. afsæt i historien. For kriser og finansskandaler er bestemt ikke et nyt fænomen. Her er det bemærkelsesværdigt, at 'krisens natur' tilsyneladende ikke har ændret sig meget i de seneste 3-400 år. I denne udgave af "Kontakt" tager vi en snak med Søren Ellekilde, som har skrevet den meget anmelderroste bog: 'Kejsrens nye klæder', hvori han beskriver krisens natur og mekanismer.

Mange danskere har 'spillet' på aktie-rouletten og på investeringsfor- eninger med deres pensionsformuer - og mange har desværre tabt betyde- lige beløb. Flere pensionselskaber

har nu indført kursværn og nedsat garantirenterne. Men hvad betyder det egentlig? Vi har bedt det uafhængige pensionsmæglerselskab AON om at belyse den aktuelle situation og give anbefalinger om fremtidens pensioner.

AS3 Companies har været kunde hos Beierholm i flere år. Virksomheden har specialiseret sig i at rådgive både virksomheder og enkeltpersoner om håndtering af forandringer. I den aktu- elle situation vil mange virksomheder og deres medarbejdere blive berørt af finanskrisen, og mange vil have behov for rådgivning om, hvordan de skal håndtere konsekvenserne. Det giver AS3 nogle bud på.

Selv i krisetider er der en hverdag, som skal fungere - og helst godt og positivt. Derfor informerer vi natu- rigvis også i denne udgave af "Kontakt" om en række lovmæssige ændringer, som berører mange af vores kun- der. Det drejer sig bl.a. om nye regler for håndtering af kantineoms. Og lederen af Beierholms Skatteafdeling præsenterer nogle synspunkter om forventningerne til den ventede skat- tereform.

Selv om krisen kradser, ligger det os fjernt hos Beierholm at ændre på vores positive tro på fremtiden. Vi har en klar forventning om, at de virksomheder og privatpersoner, som p.t. måske befinder sig i en fortvivlet situation, inden alt for længe igen kan se lyset for enden af den mørke tunnel.

I denne udgave

Forandringsrådgivning
med respekt for den
menneskelige dimension 3

De danske pensionsopsparinger 6

Regelmæssige kriser hører
med til samfundsudviklingen 8

Når man utilsigtet ejer to boliger 11

Mens vi venter på en
ny skattereform 12

Begunstiget opsparing
for iværksættere 13

Har du styr på kantineomsen? 14

Denne holdning håber vi i høj grad, at vi kan være med til at overføre til vores kunder. For der er altid en udvej og en løsning på et problem - eller en aktuell udfordring. Her er det fortsat Beierholms ultimative målsætning at stå til rådighed med kvalificeret og rettidig rådgivning.

Med disse ord vil vi ønske alle vores kunder og samarbejdspartnere et godt og lykkebringende nytår.

God læselyst

Udgiver

Beierholm
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab
CVR-nr. 24 20 75 01 - www.beierholm.dk

Ansvarshavende

Statsaut. revisor, Adm. direktør
Tage Borregaard
tbp@beierholm.dk

Redaktion

Marketingchef Karsten Engedal
ken@beierholm.dk
OutCom A/S

Fotos

Kunde & Co
Søren Nielsen
m.fl.

Grafisk tilrettelæggelse

Idé og layout: Kunde & Co

DTP: NordPro Reklameproduktion
Tlf. 98 11 65 55 · www.nordpro.dk

Indholdet er udarbejdet som generel informa- tion - og er ikke bindende over for individuelle personer eller virksomheder.

"Der skal et personligt overskud til at rådgive mennesker og virksomheder, som i forbindelse med forandringer ofte føler sig i en presset situation."

Forandringsrådgivning

med **respekt** for den
menneskelige dimension

Forandring er mange ting. På sin succesfulde vej til præsidentembedet og Det Hvide Hus brugte Barack Obama ordet "forandring" som et positivt ladet mantra i alle sine valgtaler. Imens tænkte danske politikere, finansfolk og virksomhedsledere primært på forandring som den recession, der sender kolde vinde ind over dansk økonomi. Al forandring bærer i sig – hvad enten den er til det bedre eller det værre – en menneskelig dimension og udfordring, som kan være vanskelig at håndtere.

Den viden og erfaring har de hos AS3 Companies, der er en af Skandinaviens største virksomheder inden for "Job Transition Management": at hjælpe og støtte mennesker med at håndtere forandringer. De ydelse, AS3 Companies tilbyder offentlige og private virksomheder inden for alle brancher i et spænd fra ufaglærte til topdirektører er også internt grundigt afprøvet i det vækstforløb, som i 2001 indbragte koncernen Børsens gazelle-pris. For at styre væksten og bakke op om de menneskelige værdier har AS3 hele vejen taget sin egen "medicin".

Fokus på markedsværdi

Historien bag AS3 tog sin begyndelse for godt 20 år siden. Som ansat i et større pengeinstituts HR- og uddannelsesafdeling skrev Allan Gross-Nielsen i sin fritid sammen med en fagfælle en bog om karriereplanlægning og jobsøgning. Den ramte en samfundstrend.

- Der var lavkonjunktur, høj ledighed, og for især akademikerne var det svært at få job. 1970'erne og 1980'erne var præget af stabile ansættelsesforhold – en trofasthed over for ansættelsesstedet. Så begyndte transformationen fra det meget kollektive til en kombination af kollektivism og individualisme, og der blev mere fokus på den enkeltes kompetencer og markedsværdi. Evnen til at kunne begå sig i flere forskellige virksomheder blev vigtigere end at kunne fastholde en livslang ansættelse ét sted, beretter Allan Gross-Nielsen, adm. direktør og ejer af AS3 Companies.

Den udvikling stillede nye krav til virksomhederne og deres ledere. De skulle til at lære at fastholde medarbejdere. Et af midlerne var "god trivsel": en arbejdsplads med udfordringer,

mulighed for personlig udvikling og med et tydeligt lederskab – ikke at forveksle med diktatur – til at skabe kulturen.

Det var i den kontekst, Allan Gross-Nielsen i 1989 etablerede AS3. De første fem år var væksten stærkt begrænset. Som grundlæggeren siger: "Vi holdt os til de klassiske, jyske dyder og tænkte mest i at opbygge fagligheden og stabiliteten. Man skal have forudsætningerne og produkterne på plads, før man går videre, så det ikke bare bliver salg af "løbsbladsrådgivning"."

Rådgivning af mennesker

Fælles for rækken af specialiserede selskaber i koncernen AS3 Companies er, at opgaven er "rådgivning af mennesker".

- Rådgivning er et krævende job. Hvis man som rådgiver ikke magter både nærhed og professionel distance, bliver man spist af jobbet. Der skal et personligt overskud til at rådgive mennesker og virksomheder, som i forbindelse med forandringer ofte føler sig i en presset situation. Et af

vore udgangspunkter er spørgsmålet: *Hvordan kan vi sikre os, at de kolleger, som rådgiver, gør det med kvalitet?*

Alle vore rådgivere – både de fastansatte og free-lancerne – bliver certificeret gennem AS3 Academy, inden rådgivningsarbejdet begynder. Målrettede uddannelsesprogrammer giver de bedste forudsætninger for at støtte mennesker ved forandringer i joblivet, og gennem akademiet opnår vi en ensartet kvalitet i balance med den enkelte rådgivers unikke kompetence og erfaring.

Vi har lige lagt sidste hånd på en treårig coach-uddannelse, som vi certificerer. "Coach" er en ubeskyttet betegnelse, og der er mange eksempler på, at det er en gusten branche. Man bliver altså ikke i stand til at tage vare på mennesker, deres problemer og udfordringer efter at have deltaget i et weekend-kursus. Vi vil skabe en standard, så vore medarbejdere er klædt på til opgaven, og så kunderne – og ikke mindst kandidaterne – ved, hvad vi står for.

Vi betragter alle, der er i rådgivning hos os, som kandidater; kandidater til nye job.

Forretning og trivsel

Pr. 1. december er AS3 Companies arbejdsmiljøcertificeret. Certificeringen

gælder virksomhedens arbejdsmiljøledelsessystem som en grundlæggende metode til at systematisere og effektivisere den arbejdsmiljøindsats, der allerede eksisterer i virksomheden.

- Forud for certificeringen har vi beskrevet alt det, vi gør i forvejen – og som vi prædiker over for de virksomheder, vi rådgiver. Det handler i høj grad om trivsel, og hvordan vi sikrer den. Trivsel er et bøjeligt begreb, og det er en illusion at tro, at det er ledelsen, der skaber den. Ledelsen kan skabe rammerne, men det er den enkelte, der skal give begrebet indhold.

Der er en tendens til, at trivsel – eller Health Care, som begrebet også kaldes – handler om gratis frugtordninger og sundheds- og motionstilbud. Det er fint nok, men kan ikke stå alene. Trivslen skal integreres i ledelsens helhedstænkning, for arbejdsmiljø og økonomisk resultat hænger sammen. Health Care skal være en del af det at drive forretning. Det giver ingen mening at tale trivsel som enkeltstående begreb. I AS3 Companies er det en helt naturlig del af vore værdier, at vi på en og samme gang ønsker at være både Forretningsorienterede og Ordentlige.

Det er ikke arbejdsmiljøcertificeringen, der som sådan er det vigtigste, selv om den fritager os for screeningsbesøg fra Arbejdstilsynet og

giver os ret til at skilte med en grøn Smiley med krone. Det vigtigste er bevidstgørelsesprocessen og den sikkerhed og tryghed, certificeringen skaber hos medarbejderne.

Vi tager løbende vores egen medicin, og det bidrager med vigtig information, når vi hjælper virksomheder i forbindelse med udarbejdelse af sundhedsordninger; initiativer der fremmer sundhed og trivsel, som både kan måles, vejes og opleves af den enkelte medarbejder, siger Allan Gross-Nielsen.

Adm. direktør, Allan Gross-Nielsen

AS3 Companies har domicil på Hasselager Centervej syd for Århus – med udsigt til både grønne marker og Århus by og havn.

”Ledelsen skal på én gang mestre at sige farvel og at fastholde”

Den globale, finansielle turbulens med efterfølgende opbremsning i dansk økonomi og nedjustering af forventninger har bragt virksomheder i en situation, der er ny for mange af de ledende medarbejdere: Forandringer med usikkerhed blandt medarbejderne og opsigelser til følge. Som specialist i ”outplacement” mærker datterselskabet AS3 Outplacement et stigende behov for at støtte virksomheder og deres medarbejdere gennem forandringer opstået som følge af opsigelser.

-Det er i modgang, virksomhederne viser det sande ansigt i forhold til værdier og personale. Ledelsen skal på én gang mestre at sige farvel og at fastholde. Det skal gøres topprofessionelt og med respekt for det enkelte menneske. Processen er vanskelig. Lederne vil gerne give et ærligt svar på medarbejdernes spørgsmål om fremtiden, men er bundet af den fortrolighed, der nødvendigvis må være omkring forberedelsen af større forandringer i virksomheden. Derfor er dialogen vanskelig i en periode, hvor der både skal skabes resultater og håndteres forandringer, siger Allan Gross-Nielsen.

De færreste virksomheder har større erfaringer med svære forandringer, og en erfaren, ekstern råd-

giver og sparringspartner kan være en stor hjælp gennem hele processen: Fra den indledende strategiske fase til de første forandringstanker offentliggøres – eller fornemmes blandt medarbejderne – og frem til dagen, da opsigelserne finder sted.

- Opmærksomhed på hele processen kan minimere utrygheden. Planlægning og kommunikation er nøgleordene. Det er hensigtsmæssigt, at lederne trænes i at formidle budskaberne entydigt og at håndtere de svære samtaler og de menneskelige relationer med respekt. Sideløbende skal de opbygge et beredskab for at kunne bevare et stærkt image i relation til arbejdsmarkedet, branchen, lokalområdet og medierne.

De tilbageværende er også rystede

- I situationen er det ikke blot de fratrædende, der er rystede. Det er de tilbageværende også. Deres bekymringer forsvinder ikke nødvendigvis, fordi den aktuelle fyringsrunde gik uden om dem. De sidder tilbage med spørgsmål som ”Hvad betyder forandringerne for mig i min fremtidige jobsituation?” og ”Bliver det mig næste gang?” Når AS3 er rådgiver og sparringspartner i en outplacement-situation, klæder vi også HR-funkti-

onen på til at være en støtte for de blivende medarbejdere, samtidig med at vi rådgiver de opsagte om vejen til et nyt job. Job Transition Management er et langt forløb. En fokusering på processen kan hjælpe virksomheden og dens ledelse til at komme godt og værdigt igennem den, mener Allan Gross-Nielsen.

Mange af de seneste måneders nedskæringsrunder er kommet pludseligt, men generelt er mange virksomheder ikke tilstrækkeligt forberedte på betydelige forandringer. Det er i de rolige tider, virksomhederne skal forholde sig til, hvordan de vil håndtere en sådan situation; at de har en bevidst og kendt holdning til betydningen af forandring i organisationen og til forandringens menneskelige relationer. Har de det, kan de tage medarbejderne med i processen gennem f.eks. samarbejdsudvalget.

Når det brænder løs, kan der være mange gode grunde til, at ledelsen først kommunikerer beslutningerne ud, når de er truffet. Så skal budskaberne være gennearbejdede og gengives loyalt af samtlige ledere. Ellers slipper de dårligt fra det, siger Allan Gross-Nielsen.

”Det er i modgang, virksomhederne viser det sande ansigt i forhold til værdier og personale.”

De danske pensionsopsparinger

Af afdelingsleder

Michael Leth

Teknisk Support &
Forretningsudvikling
Aon Denmark A/S

Igennem de seneste uger har der været heftig debat i medierne om situationen for de danske pensions-selskaber, og ikke mindst konsekvenserne for de enkelte opsparere. Dialogen har været præget af usikkerhed og ofte komplekse forsikringsfaglige udtryk, der desværre ofte har efterladt læseren med flere efterfølgende spørgsmål end svar.

Sikkerhedsforanstaltninger

Et pensionselskab i Danmark er (modsat bankerne) ved lov pålagt at indbygge betydelige sikkerhedsbuffer i deres regnskaber. Disse buffer har til formål at sikre den enkeltes opsparing og via 'rettidig omhu' at afstedkomme en proaktiv stillingtagen til problemer, der måtte opstå som følge af store negative udsving i markedsökonomien.

Finanstilsynet overvåger, at disse regler overholdes, og dette sikkerhedssystem er årsagen til, at der for pensionselskaber ikke eksisterer en garanti svarende til bankernes indskydergaranti. Sammenlignet med andre systemer i andre lande må den danske løsning siges at være endog yderst godt rustet til kriser, som den vi oplever nu.

Afdelingsleder, Michael Leth

Rødt, gult og grønt lys

Finanstilsynet har indført en ensartet måde at overvåge de danske livs- og pensionselskaber på. Ved hjælp af et såkaldt Trafiklys måles selskabernes økonomiske styrke til at modstå aktiekursfald og renteændringer.

Grønt

Betyder, at selskabet har en solid økonomisk styrke.

Gult

Det gule lys er en advarselsslampe, men selskabets økonomiske styrke er stadig tilfredsstillende. Finanstilsynet skærper opmærksomheden over for selskabet og kræver, at selskabet indberetter målinger til tilsynet hvert kvartal.

Rødt

Rødt lys medfører, at selskabet skal indlede en dialog med Finanstilsynet og derudfra aftale den økonomiske styring med Finanstilsynet. Tilsynet kan for eksempel kræve stop for køb af flere aktier eller et salg af aktier. Alle de kommercielle pensionselskaber er i grønt lys. Alligevel har finanskrisen nu medført ændrede vilkår for de danske pensionsopsparere på to vigtige punkter:

- Muligheden for at disponere over sin opsparing
- Den fremtidige forrentning af opsparingen.

Kursværn

Investeringerne i pensionselskaberne har historisk set hovedsageligt været placeret i aktier og obligationer, og dette betyder, at der i perioder med f.eks. kraftigt kursfald på aktier kan ske det, at værdien af selskabets garantier til kunderne overstiger den faktiske markedsværdi af de investeringer, pengene er placerede i. Denne situation tvinger først selskabet til at tære på sikkerhedsbufferne, men

inden for de seneste uger har flere af pensionselskaberne endvidere indført et såkaldt kursværn.

Rent faktisk er dette ikke et nyt begreb, idet der er tale om en sikkerhedsforanstaltning, der igennem mange år har været anmeldt som en mulighed til Finanstilsynet.

Det er dog vigtigt først og fremmest at bemærke, at kursværn alene kommer i spil i situationer, hvor en kunde ønsker at disponere (flytte eller ophæve) over sin opsparing før tid, og alene i de tilfælde hvor opsparingen er placeret i det såkaldte gennemsnitsrente miljø.

I gennemsnitsrente miljøet vil den løbende forrentning af opsparingen være relativt stabil og ikke afspejle det faktiske investeringsafkast.

Der gives ikke en garanti om niveauet af hvert års rente. Men afhængigt af etableringstidspunktet for en opsparing i dette miljø, vil der på policen være garanterede udbetalingsydelse, der er baserede på en vis gennemsnitlig forrentning over opsparingsperioden.

Det skal således bemærkes, at der i enkelte år vil kunne opleves en lavere kontorente end det, der i policen er angivet som beregningsrente. De garanterede ydelser kan dog ikke ned sættes, uanset hvilket investeringsafkast der opnås.

Således omfatter kursværn ikke:

- Markedsrente produkter (hvor det opnåede afkast – også negativ – tilskrives direkte til opsparingen)
- Policemæssige udbetalinger i forbindelse med dødsfald, invaliditet eller pensionering.

Kursværn udgør en procentdel af den værdi, der ønskes udbetalt eller flyttet ud af gennemsnitsrente miljøet.

Et manglende kursværn i den nuværende situation ville reelt betyde, at kunder, der ønsker at disponere

over sin opsparing, overfører et økonomisk tab til dem, der bliver tilbage.

Set i lyset heraf er det Aon's klare holdning, at kursværn både beskytter den samlede opsparingsbestand og på længere sigt også denne måde at spare op på. Endvidere er det vores anbefaling, at man kraftigt overvejer konsekvenserne ved at flytte depoter omfattet af et kursværn, samt at en sådan beslutning bør træffes efter omhyggelig rådgivning.

De nu indførte kursværn vil givetvis være i kraft, til en vis stabilitet på markedet er opnået. Det skal således ikke forventes, at der, så snart værdien af selskabets garantier til kunderne igen overstiger den faktiske markedsværdi, vil ske en ophævelse af kursværnnet.

Ligeledes skal det bemærkes, at overførsler til selskaber, der har indført kursværn, ikke betyder, at det overførte depot reduceres med kursværnnet ved modtagelse. Kursværnnet vil alene få indflydelse på det overførte beløb, såfremt man, mens kursværnnet er i kraft, igen ønsker at disponere over værdien. Det vil altså få betydning for personer, der overfører/indbetaler penge nu og så igen vil disponere over værdien, før kursværnnet er ophævet igen.

Situationen i skrivende stund er, at enkelte pensionselskaber endnu ikke har indført kursværn. Dette er ikke ensbetydende med, at det ikke vil komme på et senere tidspunkt, da der fortsat kan ske yderligere fald i kurser og investeringsafkast.

Kontorenten

En række af de danske pensionselskaber har for deres gennemsnitsrente-produkter valgt også at reducere den rente, der gives til opsparerne.

Årsagen til dette skyldes en meget stor forskel i reelt opnået investeringsafkast og de ved årets start fastsatte kontorenter.

Sikkerhedsbufferne har indtil nu kunnet dække denne forskel, men i takt med at bufferne kraftigt er blevet reducerede, er det for flere pensionselskaber ikke længere en mulighed, når de samtidig skal overholde Finanstilsynets regler.

Det er Aon's holdning, at en oprettholdelse af kunstigt høje kontorenter strider imod enhver forretningsmæssig fornuft under de nuværende forhold. Samtidig er det vores vurdering, at de store tab, der også har været i gennemsnitsrente miljøet, vil få en yderst afdæmpende effekt på den fremtidige kontorente, samt at der i adskillige år frem vil ske betydelige henlæggelser til de førortalte sikkerhedsbufferne. Således vil en positiv udvikling på bl.a. aktiemarkederne ikke få en direkte og umiddelbar effekt på kontorenten.

Det er samtidig vores vurdering, at vi vil opleve kontorenter, der er lavere end den rente, der danner grundlag for ydelsesgarantierne, og det er vores holdning, at dette både er fornuftigt og nødvendigt. Man vil dog ikke opleve, at ydelsesgarantierne nedsættes!

Det er samtidig vores vurdering, at vi vil opleve kontorenter, der er lavere end den rente, der danner grundlag for ydelsesgarantierne, og det er vores holdning, at dette både er fornuftigt og nødvendigt. Man vil dog ikke opleve, at ydelsesgarantierne nedsættes!

Gennemsnitsrente versus markedsrente

Det store spørgsmål er nu, om de danske pensionsopsparere er bedst tjente med at fastholde opsparing i et "stækket" gennemsnitsrente-miljø, eller om de bør overveje at skifte dette relativt stabile system ud med opsparing til markedsrente.

På den ene side kan det vise sig, at en overførsel fra gennemsnitsrente-opsparing til markedsrente-opsparing kan afstedkomme et bedre fremtidigt afkast, hvis investeringsmarkedet udvikler sig i gunstig retning. Alternativt kan man vælge, at fremtidige indbe-

Fakta om Aon

- Aon Denmark er en del af Aon Corporation, et af verdens førende selskaber inden for pensions- og human resource løsninger, forsikringsformidling, risk management og reassurance.
- Navnet 'Aon' er det gælliske ord for 'Enhed' og afspejler visioner for samarbejdet med kunder og leverandører.
- Aons hovedkontor ligger i Chicago, og virksomhedens netværk består af flere end 500 kontorer i 120 lande og godt 36.000 medarbejdere. I Danmark har Aon kontorer i København og i Kolding, hvor i alt 250 kompetente medarbejdere er med til at betjene et bredt udsnit af landets mest succesrige virksomheder.
- Vores ambition er at være en værdiskabende partner, som gennem innovative og omkostningseffektive løsninger imødekommer den enkelte kundes behov.

talinger måske med fordel kan ske til markedsrente-opsparing.

På den anden side vil de i gennemsnitsmiljøet garanterede ydelser ikke blive sat ned og vil på denne måde kunne give en sikkerhed for fremtidens økonomi ved pensionering, der afspejler en forsigtig og stabil forrentning.

Svaret er således ikke entydigt og kan alene findes hos den enkelte opsparer ud fra dennes alder og risikovillighed. Aon står som pensionsrådgiver derfor klar til at yde råd og vejledning.

Regelmæssige kriser

hører med til samfundsudviklingen

Den globale krise raser. Banker krakker. Store og små virksomheder skærer ned og fyrer medarbejdere. Byggeriet er gået i stå. Ejendomspriserne styrtdykker, og det bliver dyrere at låne penge. Medierne skriver næsten kun om recession, og stort set alle i det danske samfund bliver berørt. Men hvad er baggrunden for den aktuelle krise? Og hvorfor kommer denne krise bag på alle, når det er en historisk kendsgerning, at kriserne faktisk kommer meget regelmæssigt – med ca. syv års interval?

Det er næsten ligesom med vejret: Alle taler om den – men man kan ikke gøre noget ved den. Krisen, naturligvis. Den er samtaleemnet i bestyrelseslokalet, i kantinen og ved middagsbordet derhjemme. Og når det sker, er det med alvorlige miner. Men hvorfor, egentlig? Vi vidste jo, at den ville komme. Næsten lige så præcist og sikkert som juleaften og Dronningens fødselsdag. Det har ulmet i lang tid, og nogle af verdens mest fremsynede økonomer har længe varslet krisens komme.

Alligevel har vi undladt at reagere eller forberede os på en dramatisk

ændret samfundsorden. Forbruget har været i konstant vækst. Både store selskaber og mindre virksomheder har meldt om rekordomsætning og -indtjening. Forbruget har månet for måned nået nye højder. Det er blevet en folkesport – også for helt almindelige mennesker – at investere i værdipapirer – typisk i aktier. Mange har valgt at "spille" med de opsavede pensionsmidler. Og der er investeret massivt i køb af drømmeboligen eller en gennemgribende renovering af boligen med nyt samtalekøkken og nyt badeværelse med wellness komfort. Eller også er der investeret i forældrekøbte ejerlejligheder til familiens unge eller i et nyt sommerhus.

Men hvor er disse penge kommet fra? For vi har jo ikke arbejdet nævneværdigt mere i de seneste fem år i forhold til årene forinden. Måske ligefrem tværtimod. For vi har nemlig typisk også haft råd til at holde mere ferie – og i stigende omfang på eksotiske destinationer, som koster kassen.

De gyldne friværdier

Mange virksomheder har i de seneste år oplevet massiv fremgang og positiv

vækst og dermed øget indtjening. Og det baner på ingen måde vejen for en krise. Nærmest tværtimod.

Leder vi efter en væsentlig årsag til den aktuelle krise, skal vi derfor rette blikket et andet sted hen: Blandt de enkle forklaringer er, at de seneste års historisk lave renter har gjort det muligt for både de private og de professionelle ejendomssejere at omlægge belåningen i deres ejendomme.

De mest fornuftige har valgt den sikre løsning og har valgt at omlægge deres huslån, så restgælden blev mindre – ofte markant mindre. Andre har valgt en omlægningsform, hvor de fastholdt restgælden i ejendommen, men fik udbetalt provenuet efter omlægningen. Hertil kommer, at rigtig mange har udnyttet den lave rente til at låne op til maksimum i forhold til ejendommens friværdi og de anslåede salgspriser.

Her er der tale om milliarder af danske kroner, som i løbet af kort tid er blevet konverteret til kontante og gyldne friværdier. Og disse meget store beløb, som friværdierne repræsenterer, er i stort omfang blevet anvendt til forbrug – men også i stort omfang til hårdt gearede og risikable investeringer.

Historien gentager sig

Civiløkonom Søren Ellemose, 36 år, har i mange år beskæftiget sig indgående med at beskrive dansk erhvervsliv i en imponerende stribe meget roste bøger om danske virksomheder og kendte erhvervsprofiler – bl.a. om 'Hr. Møller', Herman Salling og Østasiatisk Kompagni. Han har også skrevet den meget anmelderroste 'Kejserens nye klæder' – som gennemgår, beskriver og forklarer baggrunden for de sidste 400 års finanskriser og -skandaler.

"Når jeg kalder min bog om kriserne for 'Kejserens nye klæder', er det for at drage en direkte parallel til H.C.

Andersens eventyr om, at verden vil bedrages. Og det bliver den jo også regelmæssigt. Den aktuelle finanskriser var forventet og bekræfter endnu en gang, at investorerne tilsyneladende ikke har lært af historien,” siger Søren Ellemose.

”Vi behøver bestemt ikke at gå 400 år eller flere tilbage i historien for at kunne se og genkende et mønster i krisens natur. Alle kender historien om ’krisen i 30’-erne’, som begyndte med krakket i Wall Street i 1929 og hurtigt bredte sig til resten af verden. Den gang blev krisen udløst af en overdreven spekulation, hvor private ofte havde investeret i blind tillid til fremtiden og med enorme risici. Den gang - som nu - var investorerne ikke indsigtfulde og dygtige nok - og alt for mange rådgivere, brokere og sælgere af aktier, ejendomme og andre værdier var grådige og solgte til stærkt opskruede priser - ofte på grænsen til svindel,” siger Søren Ellemose.

Også den gang var der så stor pengerigelighed i samfundet, at man kunne låne penge i banken til meget lav rente, og afkastet fra investeringer havde tilsvarende meget små marginer. Indtjeningen i industrien og blandt investorerne faldt dramatisk, og det resulterede i masse-arbejdsløshed og et egentligt kollaps i den amerikanske økonomi.

Som bekendt kom opbremsningen i denne krise først, da den amerikanske stat greb ind med national lovgivning

og konkurrenceforvridende toldmure. Det igangsatte en række voldsomme dønninger, som hurtigt førte krisen og de helt samme konsekvenser til Europa.

Ifølge Søren Ellemose behøver vi dog ikke at være helt så bekymrede over den aktuelle krise i sammenligning med omfanget og konsekvenserne af den globale krise i 30’erne, selv om der er mange lighedspunkter.

”Umiddelbart burde finanskrisen ikke påvirke den underliggende realøkonomi så voldsomt. Men lige nu synes gængse regler sat ud af spillet, og det finansielle system er i voldsomme problemer. I både oktober og november er finanskrisen eskaleret, og nedturen for aktiemarkedet er forstærket.”

Lykkeridderne

Et andet fænomen, som op gennem historien ofte har udløst nationale og globale finanskriser, er ifølge Søren Ellemose lykkeridderne, svindlerne og de useriøse spekulanter, som i større eller mindre grad altid er på spil.

Det er typisk personer, som er kommet til ”hurtige” penge eller har rådighed over store, likvide beholdninger.

De dubiøse profiler fra denne personkreds arbejder målrettet efter devisen ’The Greater Fool’ - i betydningen: Der findes altid én, som er dummere eller mindre dygtig end en selv, og som lader sig rundsnakke, narre eller snyde til at købe et aktiv til en urealistisk høj og opskruet pris.

Det er set i utallige sammenhænge - også i den seneste tid. Måske mest synligt inden for handel med større aktieporteføljer, som er blevet handlet op i helt urealistisk høje kurser uden reel dækning i virksomhedens indre værdi og indtjening.

”Forklaringen på de bristede aktieboblere er desværre lige så simpel, som den er nærliggende. Grådighed er det gennemgående tema. Investorer lader sig forblinde af grådighed og køber tvivlsomme investeringsobjekter uden smålig skelen til deres kvalitet, indtjeningsevne eller værdi. Det gør ikke spor, at man har købt for dyrt, så længe en anden vil købe endnu mere for dyrt. F.eks. blev i tusindvis af

Søren Ellemose

"Private investorer sidder altid yderst på grenen, når aktiemarkedet dykker."

dårlige amerikanske boliglån "pakket flot ind" og blev kreditvurderet langt bedre og til en langt højere værdi, end der reelt var dækning for i markedet eller hos långiverne. Men tilsyneladende kunne ingen gennemskue risikoen, og den grådighed koster lige nu," siger Søren Ellemose.

Tilsvarende er det også - helt aktuelt - sket herhjemme i forbindelse med meget omfattende handel med store ejendomme, som har skiftet ejere flere gange i løbet af meget kort tid. Og hver gang er disse ejendomme blevet belånt til op over skorstenen på grundlag af urealistiske ejendomsvurderinger, som er foretaget af ukynlige rådgivere. Herefter er de hurtigt blevet solgt videre til en ny ejer uden reel viden om værdien eller markedets udvikling med store gevinster for de personer, som har været med i de indledende salgsrunder.

På et tidspunkt skal ballonen revne. Og det sker naturligvis, når der ikke længere er efterspørgsel efter de aktier eller ejendomme, som har haft den kometagtige prisudvikling - og når ejerne af disse aktiver har overbelånt til deres investeringer. Når de løber tør for likviditet, og banken ønsker indfrielse af et lån eller yderligere sikkerhedsstillelse, brister korthuset - og de implicerede spekulanter går konkurs.

Dette fænomen trækker typisk dybe spor efter sig, og mange andre end de direkte implicerede personer bliver revet med i faldet. Vi ser det i bankerne. Vi ser det i både helt store og i de mindre ejendomsinvesteringsselskaber, hos håndværkere og

entreprenører - og også hos mange godtroende private investorer, som har satset formuen - og måske alle pensionsmidlerne - for at vinde den helt store gevinst i investeringspuljen.

Alle kender konsekvenserne - om ikke andet så fra mediernes massive omtale af disse spekulanter. Og måske er nogle af læserne også berørt. Direkte eller indirekte.

"Private investorer sidder altid yderst på grenen, når aktiemarkedet dykker. Det er dem, der betaler den største pris," siger Søren Ellemose og henviser bl.a. til den berømte 'it-boble' omkring år 2000 og skandalerne herhjemme i kendte selskaber som Nordisk Fjer, Accumulator Invest, Hafnia, I-Data, 2M Invest og mange andre. Og alle har hørt om IT Factory, Enron, Lehman Brothers, AIG, etc. Stort set alle disse 'sager' har været drevet af guldgravere, spekulanter og professionelle snydere."

"Det er fortsat sådan, at den kloge narrer den mindre kloge. Vi ser det i alle afskygninger: Folk der for lånte penge opkøber aktier i et hastigt tempo, som får kurserne på himmelflugt, fordi de forventer guldet 'ved regnbuens ende'. Og så sker der ofte det, at de private investorer vil lege med 'de store'. Men de kommer typisk først ind i 'møllen', når kurserne allerede er for høje i forhold til den reelle værdi. Og når de fornemmer, at markedet vender, er det som regel for sent. Ingen vil længere købe, for spekulanterne har allerede mættet markedet ved at sælge deres egne aktieinvesteringer," siger Søren Ellemose.

I bogen: 'Kejserens nye klæder' konkluderer Søren Ellemose, at det både i dag og langt tilbage i historien er grådighed, forfængelighed, overmod og svindel, som er de afgørende ingredienser i krisens natur og blandt krisens bagmænd.

Læs mere

- Læs mere om de erhvervshistoriske skandaler og krisens natur i Søren Ellemoses anmelderroste bog: 'Kejserens nye klæder' udgivet på Jyllands-Postens Forlag (ISBN 978-87-7692-051-7).

Søren Ellemose driver erhvervsportalen www.elex.dk og kan bookes til foredrag om den aktuelle finanskriser i et historisk perspektiv. Kontakt soren@elex.dk

De nye trusler

I denne tid er verdenssamfundet optaget af den globale finanskriser, og mange frygter - måske med rette - for fremtiden. Men ifølge Søren Ellemose er der lige så stor grund til at være opmærksom på og på vagt over for de nye fænomener på den globale handelsplads, som forsøger at udnytte "The Greater Fool" effekten. Og her henviser han bl.a. til den omsiggribende handel med dubiøse investeringsprodukter, som i praksis er umulige at gennemskue. Og denne handel sker i stigende omfang via internettet - og adressen er 'Cyberspace'.

Konsekvenser af finanskrisen

Når man **utilsigtet** ejer to boliger

Ejendomsbranchen skønner, at flere end 6.000 danske familier utilsigtet ejer to boliger, fordi det ikke har været muligt at sælge den ene bolig, før man købte det nye drømmehus. For at undgå et tab vælger flere familier at beholde og udleje deres hidtidige bolig og flytte ind i den nye bolig, eller omvendt. Det har naturligvis skattemæssige konsekvenser, som vi her kort vil redegøre for.

Mange familier står uventet som ejere af to boliger, fordi ejendomsmarkedet er svært, og priserne er styrtet i mange områder. For at holde skindet på næsen vælger mange derfor at begrænse tabet i den aktuelle situation ved at udleje den ene af ejerboligerne. I den forbindelse opstår det helt centrale spørgsmål, om en sådan udlejning kan blive omfattet af de gunstige regler under virksomhedsskatteordningen. Men det vil forudsætte, at der er tale om en 100% erhvervmæssig virksomhed.

Skattemyndighederne anser det ikke som erhvervmæssig virksomhed, når:

- Der er tale om udlejning af en del af boligen, eller
- Der er tale om udlejning af hele boligen i en del af året.

I disse tilfælde vil der være tale om almindelig kapitalindkomst, hvor ejeren kan fratække et bundfradrag i lejeindtægten på 1,33% af ejendomsværdien, dog altid DKK 24.000. Et overskud vil blive beskattet med en skatteprocent fra 33 til 59 - afhængig af, om årets samlede nettokapitalindkomst er negativ eller positiv.

Hvis der i stedet er tale om udlejning af hele boligen (hus eller lejlighed m.v.), og udlejningen begynder i ét år (overgangsåret) og fortsætter ind i det efterfølgende indkomstår, er det muligt at benytte virksomhedsskatteordningen.

Vi har beregnet den skattemæssige og likviditetsmæssige virkning ved et konkret eksempel, hvor vi har taget udgangspunkt i følgende forudsætninger:

	DKK
Handelspris	2.000.000
Anskaffelsespris	500.000
Seneste vurdering	1.750.000
Lån i kreditforening	6%
Årlig leje	120.000
Årlig udgift til forsikring, vedligeholdelse og lign.	20.000

Ved erhvervmæssig udlejning er det lagt til grund, at ejeren ikke skal betale ejendomsværdiskat.

Årets resultat kan opgøres således:

Beløb i DKK	PSL*	KA0**	VSO***
Husleje	120.000	120.000	120.000
Udgifter	20.000	20.000	20.000
Resultat før renter	100.000	100.000	100.000
Renteudgifter	90.000	90.000	90.000
Nettoresultat	10.000	10.000	10.000

Når det gælder beregningen af skat, er der tale om betydelige forskelle, som fremgår af den følgende beregning:

Beløb i DKK	PSL*	KA0**	VSO***
Resultat før renter		100.000	
Kapitalafkast		75.000	
AM-bidragsgrl. 8%	100.000	25.000	10.000
AM-bidrag	8.000	2.000	800
Personlig indkomst	92.000	23.000	9.200
A-skat - 59%	54.280	13.570	
V-skat - 25%			2.300
Kapitalindkomst			
Renter	-90.000	-90.000	0
Kapitalafkast	0	75.000	0
Netto kapitalindkomst	-90.000	-15.000	0
Skatteværdi - 34%	30.600	5.100	0
Likviditetsvirkning			
Nettoresultat	10.000	10.000	10.000
Betalte skatter	-31.680	-10.470	-3.100
Netto likviditetstræk	-21.680	-470	6.900
Fritagelse for ejd. værdiskat	12.500	12.500	12.500
Netto virkning	-9.180	12.030	19.400

PSL* = Personskatteloven

KA0** = Kapitalafkastordningen

VSO*** = Virksomhedsskatteordningen

Det er således af stor økonomisk betydning, hvordan man tilrettelægger udlejningen af den ekstra bolig i perioden frem til at et salg bliver muligt.

Vi anbefaler derfor, at man nøje undersøger, hvordan udlejningen skal - og hvilke skattemæssige regler, der vil være mest fordelagtige at anvende.

Kontakt din sædvanlige revisor hos Beierholm eller vores Skatteafdeling, som med glæde vil hjælpe med rådgivning og de nødvendige beregninger.

Mens vi **venter** på en ny **skattereform**

Af Asger Lehmann Høj
Statsaut. revisor
Chef for skatteafdelingen
hos Beierholm
asg@beierholm.dk

Regeringen nedsatte i 2008 en skattekommission, som skal fremlægge forslag til indholdet i en ny skattereform. Vi forventer, at betænkningen vil blive offentliggjort i februar/marts 2009, hvorefter den politiske proces kan begynde. Herefter vil en ny skattereform kunne få virkning fra og med indkomståret 2010.

Vi kan kun gætte på, hvad en ny skattereform vil indebære. For den aktuelle finansielle krise vil givetvis få en positiv indvirkning på villigheden til at fremtidssikre det danske samfund - og herunder sørge for, at den personlige beskatning af arbejde vil blive lempet fra det - i international sammenhæng - meget høje niveau (kun overgået af Sverige).

Ser vi på beskatningsniveauet i Danmark, er det dog vigtigt at være opmærksom på særlig et centralt forhold: De danske sociale skatter (arbejdsmarkedsbidrag og virksomhedens sociale udgifter) er meget lave i forhold til eksempelvis i Sverige, Tyskland, Frankrig m.fl. En teknisk omlægning af lønbeskatningen vil derfor i sig selv

kunne reducere marginalsatten på lønindkomst således, at en større del opkræves som sociale skatter.

En sådan omlægning vil eliminere en væsentlig del af den politiske diskussion. Omlægningen vil imidlertid have betydelige fordelingsmæssige konsekvenser i og med, at historisk skattebegünstiget opsparing (pension m.v.) ved senere udbetaling - efter en skattereform - vil komme til beskatning på et væsentligt lavere niveau. Årsagen hertil er naturligvis, at fradragsprocenten har været ca. 60. Ved udbetaling vil denne sats måske blive reduceret til 45-50 pct., hvis den forventede omlægning bliver en realitet. Det vil medføre en stigning i de sociale skatter, som ikke vil belaste pensionsudbetalinger. Politisk vil dette imidlertid næppe være holdbart.

Ændringer på flere områder

Et mere traditionelt bud vil være at øge beskatningsgrundlaget som ved tidligere skattereformer. Det kan f.eks. ske ved at begrænse omfanget af bl.a.

- Skattefritagne frynsegoder
- Den stigende anvendelse af bruttolønsordninger (lønnedgang

mod vederlag i form af skattefrie medarbejderobligationer m.v.)

- Mulighederne for at opnå skattefordele ved investering i K/S-projekter
- Ved at justere beskatningen af nettokapitalindkomst og udlandsindkomst.
- Ved at maksimere indskud på skattebegünstigede pensionsordninger.

Parallelt hermed kan vi ikke afvise, at politikerne vil overveje at øge den løbende pensionsbeskatning på 15 % (har været over 50 % for år tilbage). På den måde vil passiv opsparing blive beskattet på et ensartet niveau - uanset placering og investeringsform.

Det vil dog være klædeligt for Folketinget, hvis man fra politisk hold undlader at gribe ind i basisvilkårene for skatteydernes langsigtede dispositioner, som jo erfaringsmæssigt vil skabe unødigt usikkerhed for de berørte borgere.

Forventede fordele for samfundet

Flere økonomer har fastholdt, at en markant nedsættelse af den store gruppe af personer, som i dag betaler topskat, vil være selvfinansierende. Mange forventer, at en omlægning af reglerne for topskat i en ny skattereform vil være så motiverende for den enkelte, at arbejdsudbuddet vil blive øget markant. Og det vil givetvis medføre en omfattende reduktion af det såkaldte "sorte arbejde".

Det vil derfor være nærliggende for både arbejdsgivere, arbejdstagere og kapitalejere at håbe på, at den kommende skattereform vil markere et reelt holdingskifte i det danske samfund, således at skattelovene bliver baseret på at give mere dynamiske effekter for de berørte parter.

Begunstiget opsparing for iværksættere

Folketinget har vedtaget forslag til en ny lov, som allerede fra starten af 2009 vil begunstige opsparing for iværksættere, som svarer til vilkårene for etableringskonti. Det er vores opfattelse, at iværksætterkontoen er interessant for personer, der ønsker at etablere en selvstændig virksomhed. Ved at indskyde eksempelvis DKK 5.000 om måneden i fem år, vil en iværksætter kunne opspare ca. DKK 330.000 til etablering af virksomhed. Den reelle månedlige udgift vil være ca. DKK 2.000, eller i alt DKK 120.000 i perioden. Hvis iværksætteren skulle opspare et tilsvarende beløb af beskattede midler, ville det kræve en indkomst på op til DKK 1.000.000 ved højeste marginalskat. Iværksætterkontoen giver således adgang til ca. 3 gange likviditet sammenlignet med almindelig opsparing.

Ved indskud på den forventede iværksætterkonto vil en iværksætter kunne opnå et skattemæssigt fradrag i den personlige indkomst efter arbejdsmarkedsbidrag (fradragsværdi op til 59%), som i praksis svarer til de gældende regler for indskud på en privat pensionsordning.

En forenklet sammenligning mellem den eksisterende etableringskonto og den kommende iværksætterkonto viser følgende ligheder og forskelle:

	Iværksætterkonto	Etableringskonto
Fradrages i	Personlig indkomst (op til 59%)	Ligningsmæssigt fradrag (op til 34%)
Konto i pengeinstitut	Separate konti	
Aldersgrænse for indskud	Under 67 år	
Mindste indskud	DKK 5.000 samlet	
Muligt årligt indskud	DKK 100.000 samlet	
Maksimalt årligt indskud	40% af løn/overskud m.v.	
Fordeling af årets indskud	Valgfrit på konti	
Krav til etablering for at hævning kan ske fra konti	DKK 113.900 (2009) i alt	
Fordeling af faktisk hævning på konti	Valgfrit på konti	
Frist for hævning	67 år pr. 01.07.09	
Genbeskatning ved manglende hævning af indestående	Afgift på 60%	Medregnes til skattepligtig indkomst
Tillæg ved genbeskatning, medregnes til genbeskatningen	3% pr. år	3% pr. år

Lovforslaget er vedtaget i Folketinget i december 2008. Læs mere detaljeret om ordningen på vores hjemmeside (www.beierholm.dk).

Flere muligheder for etablering

Etablering kan enten ske som personlig drevet virksomhed eller som selskab (aktie- eller anpartsselskab). Ved etablering af personlig virksomhed vil den faktiske hævning fragå i anskaffelsessummen for afskrivningsberettigede aktiver m.v., mens der ved investering i et selskab vil blive tale om beskatning af hævningen over en 10-årig periode.

Læs mere herom på www.beierholm.dk

Få det dækkende overblik over nyheder om skat på www.beierholm.dk

Statsministerens og regerings åbningstale ved Folketingsårets start i oktober 2008 omfattende mange indsatsområder, som kan få vidtgående skattemæssige konsekvenser for både virksomheder og privatpersoner.

Som en hjælp til vores kunder har vi samlet og kommenteret nogle af de vigtigste punkter på vores hjemmeside – www.beierholm.dk

Justeringer af grænsen for mellem- og topskat

Forhøjelse af grænsen for mellem- og topskat.

Elektronisk momsangivelse

1. januar 2009 indførte SKAT tvungen elektronisk indberetning og betaling af moms.

Fraflytterbeskatning

Der er gennemført væsentlige stramninger af reglerne for personers beskatning ved flytning til et andet land.

Feriebolig i udlandet

Der skabes mere klare og ens regler.

Nordisk dobbeltbeskatning

Fokus på at indkomst- og formueskatter ikke bliver dobbeltbeskattet.

Beskatning af udenlandske eksperter

Krav om minimumsvederlag bliver lempet, og det bliver muligt at vælge forskellige satser over forskellige terminer.

Har du styr på kantinemomsen?

Af Jane Hurup
Moms- og afgiftsrådgiver
jhc@beierholm.dk

Sjældent er der blevet sagt og skrevet så meget om en ændring af momsloven, som det er tilfældet med de nye regler for kantinemoms. Alle har en mening om den, og det er vel ikke så underligt al den stund, at den rammer rigtig mange virksomheders velfungerende kantineordninger. For ændringerne vil i de allerfleste tilfælde betyde, at kantineordningerne bliver dyrere – enten for medarbejderne eller for arbejdsgiveren.

De nye regler om kantinemoms trådte i kraft den 1. januar 2009, og det betyder, at virksomhederne som et minimum skal betale moms af kostprisen, hvis denne er højere end den pris, som medarbejderne faktisk betaler for deres mad.

Hvem bliver berørt?

Ændringerne vil kun belaste de kantineordninger, hvor medarbejderbetalingen er mindre end kostprisen. Hvis medarbejderbetalingen svarer til kostprisen eller er højere, sker der ingen ændringer.

De kantineordninger, der er overladt til en kantineoperatør, som sælger mad og drikkevarer direkte til virksomhedens medarbejdere, bliver heller ikke berørt af lovændringerne. Her vil momsgrundlaget fortsat være den faktiske salgspris til medarbejderne. Dette gælder også ordninger, hvor flere virksomheder er fælles om en kantine, der er udskilt i en selvstændig juridisk enhed.

Kantineordninger, hvor medarbejderne har fri kost, bliver ikke berørt. For i givet fald har virksomheden i

forvejen ikke adgang til momsfradrag for mad og drikkevarer.

Dermed er lovændringerne begrænset til kantineordninger, hvor det er arbejdsgiveren, der sælger mad og drikkevarer til sine medarbejdere. Om det er virksomheden, der producerer maden i et kantinekøkken ved brug af egne medarbejdere, eller om maden bliver leveret færdigproduceret fra et cateringfirma, er i denne sammenhæng uden betydning.

Beregningen af moms

Virksomheden skal betale moms af følgende:

- Køb af råvarer mv. (inkl. svind)
- Arbejdsløn til indkøb, fremstilling og salg af maden
- Indkøb og transport af varerne
- Evt. lokaleudgifter
- Driftsudgifter som f.eks. vand, varme og el
- Benyttelse af driftsmidler som køkkenmaskiner og inventar mv.

Kun den del af lønnen til kantinepersonalet, som medgår til tilberedning og salg af maden, skal medregnes i momsgrundlaget. Den del af lønnen og øvrige omkostninger, som medgår til afrydning, oprydning og rengøring, skal derimod ikke medregnes. Det gælder f.eks. udgifter til selve spise-lokalet. Man skal således kun medregne de omkostninger til lokaler og energi, som direkte hører til produktions- og salgsområdet.

Eksempler på beregning af kantinemoms efter de nye regler:

Virksomheden køber maden fra cateringvirksomhed eller lignende:

	DKK
Køb fra cateringvirksomhed – udgift pr. medarbejder pr. måned	500 inkl. moms
Momsfradrag	100
Medarbejderen betaler	300 moms udgør 60
Da medarbejderbetalingen er lavere end kostpris, skal virksomheden beregne salgsmoms af kostpris (400 x 25%)	100
Nettoudgift for virksomheden udgør	200
Efter de gældende regler udgør nettoudgiften DKK	160

Virksomheden producerer maden i egen kantine:

	DKK
Køb af råvarer mv. - udgift pr. medarbejder pr. måned	300
Momsfradrag	60
Løn mv. – udgift pr. medarbejder pr. måned	200
Medarbejderen betaler	300 moms udgør 60
Da medarbejderbetalingen er lavere end fremstillingsprisen, skal virksomheden beregne salgsmoms af fremstillingsprisen (DKK 440 x 25 %)	110
Nettoudgift for virksomheden udgør	250
Efter de gældende regler udgør nettoudgiften DKK	200

Vi skal lige gøre opmærksom på, at det er virksomhedens eget valg, om den vil opkræve merudgiften som en yderligere betaling fra medarbejderen, eller om virksomheden selv vil dække de øgede omkostninger til kantine-momsen som en udgift.

Den forenklede metode

Virksomheder, der selv fremstiller maden, kan anvende en forenklet metode ved opgørelse af kantine-momsen.

Denne metode medfører, at virksomhederne tager fradrag for al moms af indkøb til kantinedriften, herunder moms af indkøb af råvarer, køkkenmaskiner, service mv. og for eventuel ekstern arbejdskraft. Momsgrundlaget er herefter:

- Indkøbspris af råvarer + 5% af råvareprisen til dækning af indkøb af køkkenmaskiner mv.
- Indkøbspris af ekstern arbejdskraft til beskæftigelse med indkøb, tilberedning og salg i kantinen
- Lønninger til eget personale, der helt eller delvist er beskæftiget i kantinen, minus 25%.

De 5%, der beregnes af råvareprisen, anses for at dække virksomhe-

dens udgifter til indkøb af køkkenmaskiner mv.

De 25% af lønudgiften anses for at udgøre lønninger til afrydning mv., som er en generel momsfradragsberettiget udgift.

Virksomheder uden momsfradragsret kan dog *ikke* fratække de 25%, og virksomheder med blandet momsfradrag kan forholdsmæssigt fratække de 25%.

Hvis virksomheden faktisk opgør den andel af lønudgiften, der vedrører afrydning mv. kan denne konkrete opgørelse anvendes i stedet for standardudgiften på 25%.

Det betyder at hvis køkkenpersonalet anvender 50% af tiden til afrydning mv, så kan der fratækkes 50% i stedet for 25% af lønudgiften hertil.

Bespisning af forretningsforbindelser og personale

Virksomheder kan nu fratække moms af udgifter til bespisning af forretningsforbindelser under møder i virksomhedens lokaler. Det samme gælder for bespisning af personalet under møder i virksomhedens lokaler, når virksomhedens behov gør det nødvendigt, at arbejdsgiveren sørger for bespisning.

Ved opgørelsen af kantine-momsen kan udgifterne til disse formål derfor holdes uden for beregningen.

Andelen til bespisning af forretningsforbindelser kan enten opgøres som en faktisk andel, eller man kan vælge at reducere kantine-momsen med en fast reduktion på 3%.

Virksomheden skal vælge

Med de nye regler for kantine-moms skal virksomhederne nu tage stilling til, hvordan de ønsker at tilrettelægge og organisere den fremtidige kantinedrift. I de fleste tilfælde vil det forudsætte nogle beregninger af konsekvenserne ved de forskellige alternativer i forhold til den ordning, som virksomheden har i dag.

Her skal virksomheden altså tage stilling til, om den vil bære de øgede omkostninger på grund af den ændrede kantine-moms, eller om det fremover skal være medarbejderne, som betaler den faktiske kostpris eller fremstillingspris.

Da reglerne i forbindelse med den nye kantine-moms er ganske komplicerede, og det derfor også kan være svært at vælge den mest hensigtsmæssige afregningsform, vil vi anbefale dig at kontakte din revisor hos Beierholm.

Aktuelt om

skat og moms

Læs seneste nyhedsbreve og detaljerede beskrivelser på www.beierholm.dk (Skat, moms og afgifter)

Praksisændring – brugtmoms ved salg af biler til udlandet

Landsskatteretten har i en ny kendelse ændret SKATs hidtidige praksis. Godtgjort registreringsafgift skal ikke medregnes til salgsprisen.

Nye momsregler ved køb af ydelser fra udenlandske leverandører

Fra den 1. januar 2009 er reglerne for køb af ydelser fra udlandet blevet ændret. Fremover skal danske virksomheder selv beregne og afregne den danske moms af ydelserne.

Gæsteservering. Danske virksomheder vandt momssag

EF-domstolen har godkendt momsfradrag for gæsteservering og interne møder i virksomhedens lokaler. Det er selskaberne Danfoss og AstraZeneca, som har gået den lange vej til EF-domstolen.

Fire nye statsautoriserede revisorer hos Beierholm

Det er med glæde, at vi kan meddele, at Kasper Green Jensen, Lars Pedersen, René Aagesen og Thomas Skou Jacobsen har bestået den afsluttende revisoreksamen.

Kasper Green Jensen, Næstved

Lars Pedersen, Næstved

René Aagesen, Aalborg

Thomas Skou Jacobsen, Aalborg

Hjørring

Læsøvej 5 A
9800 Hjørring
Tlf. 98 92 18 11

Dronninglund

Slotsgade 15
9330 Dronninglund
Tlf. 98 84 12 33

Farsø

Frederik IX's Plads 4
9640 Farsø
Tlf. 98 63 14 44

Hadsund

Ringvejen 2 A
9560 Hadsund
Tlf. 98 57 24 44

Århus

Guldsmedgade 3
8100 Århus C
Tlf. 87 32 57 00

København

Gribskovvej 2
2100 København Ø
Tlf. 39 16 76 00

Næstved

Handelsskolevej 1
4700 Næstved
Tlf. 55 77 08 77

Frederikshavn

Suensonsvej 75
9900 Frederikshavn
Tlf. 98 42 22 66

Aalborg

Voergaardvej 2
9200 Aalborg SV
Tlf. 98 18 72 00

Hobro

Smedevej 1 B
9500 Hobro
Tlf. 98 52 09 99

Viborg

Gl. Skivevej 73
8800 Viborg
Tlf. 86 61 18 11

Haderslev

Gåskærgade 32
6100 Haderslev
Tlf. 74 52 18 12

Haslev

Bregentvedvej 22
4690 Haslev
Tlf. 56 31 27 90

www.beierholm.dk

STATSAUTORISERET
REVISIONSAKTIESELSKAB

BEIERHOLM - medlem af HLB International
- et verdensomspændende netværk af uafhængige revisionsfirmaer og virksomhedsrådgivere